

SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE TEKNOLOJİ KULLANIMINA YÖNELİK TEZLERİN İNCELENMESİ

REVIEW OF THESES ON THE USE OF TECHNOLOGY IN SOCIAL STUDIES EDUCATION

İsmail Hakan AKGÜN¹

Muhterem AKGÜN²

Başvuru Tarihi: 24.09.2020 Yayına Kabul Tarihi:16.02.2021 DOI: 10.21764/maeuefd.799454

(Araştırma Makalesi)

Özet: Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tezlerdeki genel eğilimi belirlemektir. Bu amaçla YÖK tez merkezinde sosyal bilgiler alanında yazılan tezlerde “teknoloji”, “bilgisayar”, “internet”, “sanal”, “dijital”, “uzaktan eğitim”, “artırılmış gerçeklik”, “ters-yüz öğrenme”, “sosyal medya”, “web” anahtar kelimeleriyle tarama yapılmış ve 91 yüksek lisans, 22 doktora tezi olmak üzere toplam 113 adet teze ulaşılmıştır. Bu tezler yayın yılı, yöntemi, deseni, örneklem sayısı ve grubu, tezlerde ele alınan teknoloji, veri toplama aracı, verilerin analizi açısından incelenmiştir. Yapılan inceleme sonucunda sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tezlerde genel olarak bilgisayar destekli eğitim, medya okuryazarlığı, eğitimde teknoloji kullanımı gibi konulara yer verildiği görülmüştür. Bununla birlikte tezlerde genellikle nicel yöntemin ve tarama modelinin tercih edildiği, veri toplama aracı olarak akademik başarı testleri ve ölçeklerinin ilk sırada yer aldığı, betimsel analizlerin ve parametrik testlerin en çok kullanılan analizler olduğu, akademik başarı ve tutum değişkenlerinin en çok araştırılan değişkenler olduğu, örneklem olarak küçük grupların tercih edildiği ve daha çok ortaokul öğrencileri ile öğretmen adaylarının tercih edildiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: *Sosyal Bilgiler, Teknoloji, İnternet, Eğitim*

Abstract: The purpose of this research is to determine the general trend in theses about technology use in social studies education. For this purpose, in the theses written in the field of social studies in the YÖK thesis center, "technology", "computer", "internet", "virtual", "digital", "distance education", "augmented reality", "inverted-face learning", "social media With the keywords "web" and "web", a total of 113 theses including 91 master's and 22 doctoral dissertations were reached. These theses were examined in terms of publication year, method, pattern, sample number and group, technology addressed in theses, data collection tool, and data analysis. As a result of the examination, it was seen that the theses on the use of technology in social studies education generally include subjects such as computer-aided education, media literacy, and the use of technology in education. However, in theses, quantitative method and scanning model are generally preferred, academic achievement tests and scales are in the first place as data collection tools, descriptive analyzes and parametric tests are the most used analyzes, academic achievement and attitude variables are the most researched variables. It has been observed that small groups are preferred and mostly secondary school students and teacher candidates are preferred.

Keywords: *Social Studies, Technology, İnternet, Education*

¹ Doç. Dr., Adıyaman Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Adıyaman, Türkiye, hakgun@adiyaman.edu.tr, ORCID ID: 0000-0003-0190-1866.

² Doktora Öğrencisi, Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Elazığ, Türkiye, makgun27@gmail.com, ORCID ID: 0000-0002-5915-013X

Giriş

Bilgi teknolojilerindeki gelişim bilgi toplumlarını meydana getirmiş, toplumların gelişen teknolojiyi takibi neticesinde teknoloji alanındaki yeni gelişmelerin eğitim ortamlarına da girmesi bir zorunluluk olmuştur (Uşun, 2004). Teknolojinin eğitimde kullanımı tüm alanlarda olduğu gibi eğitim alanında da avantajlar sağlamaktadır. Bunların başında öğrencilerin derse ilgisinin artması, bireysel ihtiyaçlarının karşılanması ve çoklu öğrenme ortamı sağlanması gelmektedir (Yalın, 2003: 82-83).

İnternet, bilgisayar, telefon gibi dijital araçlardaki gelişme tüm dünyadaki bilgiye ulaşma şeklini değiştirmiş, zaman ve uzaklık kavramlarının etkisini azaltmıştır (Georgina ve Hosford, 2009). Literatür incelendiğinde günümüz öğrencileri için dijital yerli (Prensky,2001), milenyum öğrencisi (Pedro, 2006) gibi teknoloji becerilerini vurgulayan tanımlamalar yapıldığı görülmektedir (Günüş, Odabaşı ve Kuzu, 2013). Günümüz öğrencilerinin etkili öğrenebilmeleri için Wagner (2008) hayatta kalma becerileri, Partnership for 21st century skills (P21), International Society For Technology in Education (ISTE) gibi kuruluşlar tarafından 21. Yüzyıl becerileri olarak nitelenen bir takım yeterlilikler belirlemiştir. ISTE öğrenciler için geliştirdiği standartları; güçlendirilmiş öğrenen, dijital vatandaş, bilgiyi yapılandıran, yenilikçi/tasarımcı, bilgi-işlemsel düşünen, yaratıcı/iletişimci ve küresel işbirlikçi olarak belirtmiştir. P21 (2006) eleştirel düşünme, işbirliği, iletişim, yaratıcılık, bilgi-medya-teknoloji okuryazarlığı vs., 21. Yüzyıl becerileri olarak belirtmiştir. Daha birçok kurum tarafından yapılan bu beceriler incelendiğinde bilgi-medya-teknoloji okuryazarlığının hepsinde ortak özellik olduğu görülmüştür (Kotluk ve Kocakaya, 2015). Bu nedenle ülkeler teknolojide yaşanan gelişmeler doğrultusunda eğitim alanında da yeni arayışlara girmiş, bu bağlamda öğrencilerin teknolojiyle ilgili tutumları tespit edilerek bu alanda eğitim politikaları ve planları hazırlanmasına başlanmıştır (Yavuz ve Coşkun, 2008).

Bu bağlamda, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de 21.yüzyılda yaşanan bu gelişmelere paralel olarak eğitimde teknoloji çalışmaları hızlanmış ve Gülbahar (2009)’a göre eğitim kurumları da 21. Yüzyıl becerilerine adapte olmaya yönlendirilmiştir. 2005 yılında yapılandırmacı yaklaşıma geçilmesi ülkemiz için bu dönemde eğitim alanında en büyük kırılma noktası olmuş (Hesapçioğlu, 2009), başta FATİH projesi olmak üzere teknoloji entegrasyonuna yönelik birçok proje yapılmıştır. 2016 yılında tüm eğitim kademelerinde kazanılan yeterlilik çerçevelerini belirleyen ülkemizin yeterlilikler çerçevesini oluşturan Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi (Mesleki Yeterlilik Kurumu [MYK], 2016) oluşturulmuş, 2018 yılında Türkiye Yeterlilikler Çerçevesi kapsamında müfredat güncellenmiş ve dijital okuryazarlık tüm disiplin alanları için ortak beceri olarak kabul edilirken 21. Yüzyıl becerileri olarak kabul edilen teknoloji okuryazarlığı, medya okuryazarlığı vs. okuryazarlıklar ders içeriklerine eklenmiştir (Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı [TTKB], 2017). Buna ek olarak

2023 Eğitim Vizyonu'nda "Öğrenme süreçlerinde dijital içerik ve beceri destekli dönüşüm" hedefi belirlenmiştir ve dijital dönüşüm için bir ekosistem oluşturulacağı belirtilmiştir (MEB, 2018). Gelişmiş devletler bilimsel ve teknolojik gelişmelere uyum sağlayan ve aynı zamanda da bu gelişmelere katkıda bulunan bireyler yetiştirmek istemektedir. Bu amaçla gelişmiş devletler bilim ve teknoloji konularına eğitim programlarında gerek bağımsız dersler olarak gerekse disiplinler arası bir anlayışla oldukça fazla yer vermektedir. Türkiye'de de teknoloji konularına eğitimin her kademesinde çeşitli ders içeriklerinde yer verilmektedir. Öğrencilere bilim ve teknolojiye yönelik konuların erken dönemlerde verilmesi önem arz etmektedir. Bu bağlamda ülkemizde özellikle 4, 5, 6 ve 7. Sınıflarda okutulmakta olan sosyal bilgiler derslerinde teknoloji konuları önemli bir yer tutmaktadır. Zira sosyal bilgiler dersinin öncelikli amaçlarından biri de öğrencilere erken yaşlarda bilim ve teknolojinin gelişim sürecini öğretmek, bilim ve teknolojinin toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini kavratmak, öğrencileri bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanabilir hale getirmek ve öğrencilerin bilimsel düşünceyi temele alarak bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve bilgiyi üretme sürecinde bilimsel ahlaki gözetir hale getirmektir. (MEB, 2006: 6).

Eğitim Teknolojisi ve Teknoloji Entegrasyonu

Eğitim İletişimi ve Teknolojisi Derneği (AECT)'ne göre "*Eğitim teknolojisi, öğrenme ve öğretim süreçlerinin ve kaynaklarının stratejik tasarımı, yönetimi ve uygulanması yoluyla bilgiyi iletmenin yanı sıra öğrenmeye ve performansa aracılık etmek ve iyileştirmek için teori, araştırma ve en iyi uygulamaların incelenmesi ve etik uygulamasıdır*" (Januszewski, ve Molenda, 2008:1). İşman (2002:72) ise eğitim teknolojisini "*...öğrenme-öğretme ortamlarını etkili bir şekilde tasarımlayan, öğrenme ve öğretme de meydana gelen sorunları çözen, öğrenme ürününün kalitesini ve kalıcılığını artıran bir akademik sistemler bütünüdür. Tanımdan da anlaşıldığı gibi, eğitim teknolojisinin temel amacı, öğrenmeyi etkili ve kalıcı bir biçimde sağlamaktır*" şeklinde tanımlamaktadır. Eğitimde kullanılan her teknoloji etkili öğrenme sağlamaz bunun için ancak başarılı bir teknoloji entegrasyonu gerekmektedir (Günüç, 2017). Teknoloji entegrasyonu ile ilgili literatürde kesin bir tanım bulunmamasına karşılık (Bebell vd., 2004) öğrenci başarısını artırmak üzere öğretmenlerin sınıfta her türlü teknolojiyi kullanması (Hew ve Brush, 2007); sınıfta yapılanları geliştirebilmek için teknoloji kullanımı (Reigeluth, 2003; Akt.. Brush vd., 2008) ve teknolojiyi eğitimde kullanmaya yönelik çabalar (Graham, 2009) şeklinde tanımlar yapılmıştır. Eğitimde teknolojinin kullanılıp kullanılmamasıyla ilgili bir tartışma yersizdir, yapılacak çalışmalar ancak teknolojinin eğitimde kullanım şekliyle ilgili olmalıdır (Sayan, 2015). Bununla birlikte eğitim teknolojilerinin her ne kadar bilginin hızla yayılması, bireysel öğrenme ortamları sağlama, kalıcı öğrenme oluşturma, proje çalışması, küresel eğitim fırsatları vb. yararlar sağlasa da eğitim teknolojilerinin kullanımında kilit

rol öğretmenlerindir (İşman, 2002). Yine Hew ve Brush (2007) teknolojinin öğretim ve öğrenime entegrasyonunun öğretmenlerin teknoloji becerileri, öğretmenlerin teknoloji inançları ve öğretmenlerin algılanan teknoloji engelleri olmak üzere üç faktörden etkilendiğini belirtmektedir.

Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili tezleri yöntemsel ve tematik olarak incelemektir. Bu bağlamda bu araştırmanın alandaki eksikleri belirlemek suretiyle bundan sonra sosyal bilgiler alanında teknoloji kullanımına yönelik yapılacak çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir.

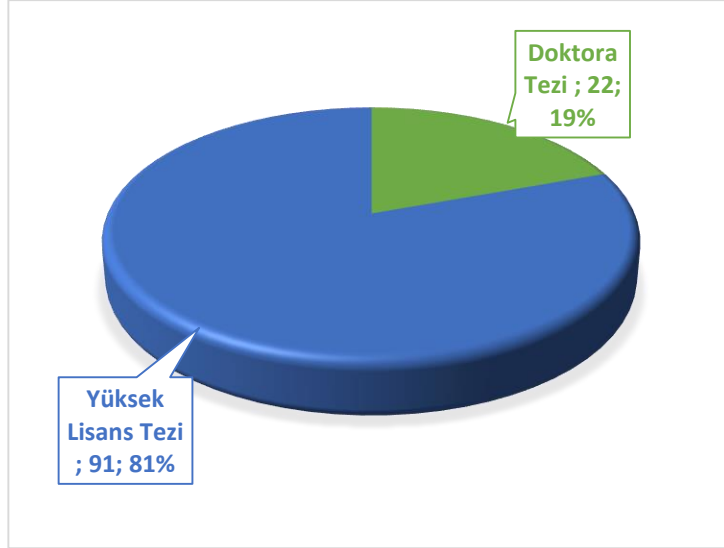
Yöntem

Bu çalışmada sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili tezlerin genel eğilimini belirlemek üzere betimsel içerik analizi kullanılmıştır. Betimsel içerik analizi, belirli bir konuya yönelik çalışmaların ele alınarak genel eğilimlerinin ve araştırma sonuçlarının sınıflanması suretiyle değerlendirilmesini içeren sistematik çalışmalardır (Çalık ve Sözbilir, 2014). Betimsel içerik analizinin öncelikli amacı genel eğilimin belirlenmesidir (Cohen, Manion ve Morrison, 2007). Betimsel içerik analizinde bulgulara ulaşmak amacıyla genellikle betimsel istatistikler (frekans ve yüzde dağılımları) kullanılmaktadır ve bu tür çalışmalar yoluyla araştırma konusu ile ilgili tartışmalı veya eksik noktaları belirleyerek özgün çalışmalar ortaya konulabilir (Dinçer, 2018).

Örneklem

Araştırmanın evrenini sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tezler oluşturmaktadır. Örneklemi ise amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemiyle belirlenmiştir. Ölçüt örnekleme; önceden belirlenmiş tüm durumların çalışılmasıdır. Bahsi geçen ölçütler araştırmacı tarafından oluşturulabilir veya daha önce oluşturulmuş bir ölçüt listesi kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2006).

Araştırma kapsamında YÖK tez merkezinde araştırmanın yapıldığı 2020 yılının ilk yarısına kadar olan sosyal bilgilerde teknoloji kullanımına yönelik tezler incelenmiştir. Sosyal bilgiler alanında yapılan tezlerde “teknoloji”, “bilgisayar”, “internet”, “sanal”, “dijital”, “uzaktan eğitim”, “artırılmış gerçeklik”, “ters-yüz öğrenme”, “sosyal medya”, “web” anahtar kelimeleriyle arama yapılmış ve bu kapsamda toplam 113 teze ulaşılmıştır. Araştırma kapsamında tezlerin türü, yayımlandığı yıl, araştırmacının cinsiyeti, örneklem grubu ve sayısı, yöntemi ve deseni, veri toplama aracı, incelenen değişkenler, kullanılan teknolojiler ve istatistikler incelenmiştir.

Grafik 1. Tez Türü

Grafik 1'e göre araştırma kapsamında sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili tezlerin 91 (% 81)'i yüksek lisans tezi, 22 (% 19)'si doktora tezi olmak üzere toplam 113 tez incelenmiştir.

Verilerin Analizi

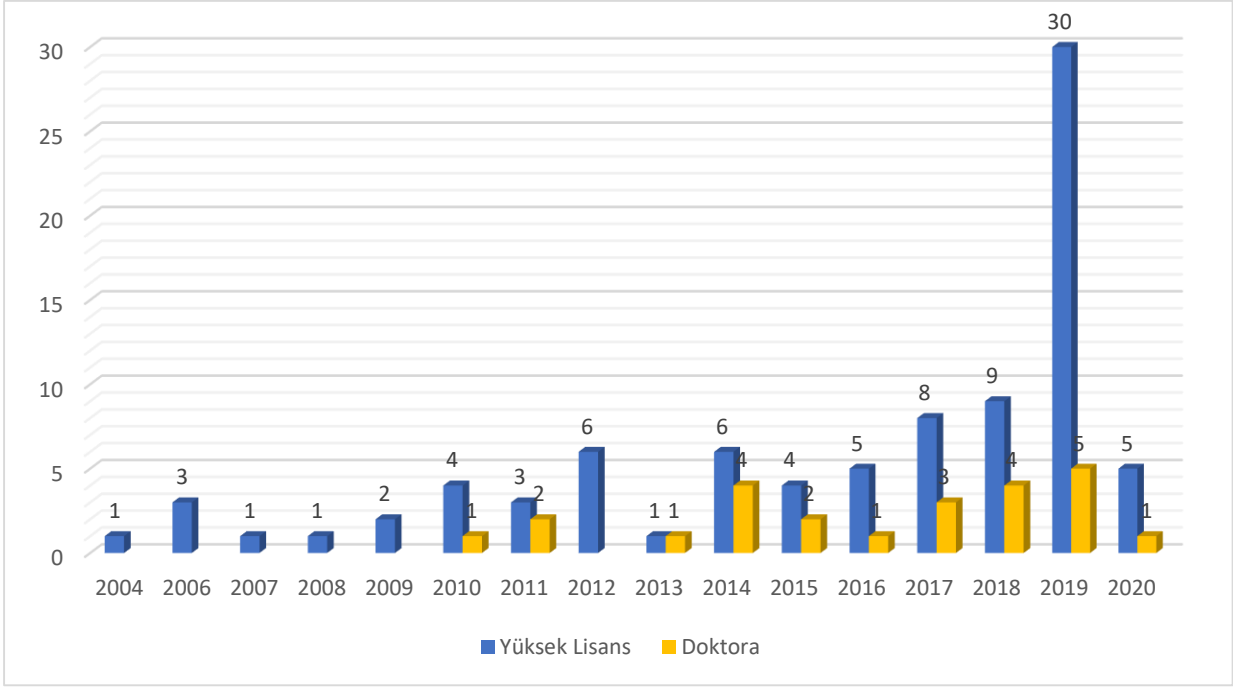
Amaçlı örnekleme yöntemiyle belirlenen çalışmaların yayın yılı, yöntemi, kullanılan analizler, örneklem, değişkenler vs. bilgileri öncelikle excel formatında makale inceleme formuna girilmiş ve betimsel istatistik (frekans ve yüzde) yöntemiyle istatistiki hesaplamalar yapılmıştır. Elde edilen istatistik hesaplamalar sonucunda çıkan sayısal verilerin daha iyi ifade edilebilmesi açısından tablo ve grafikler oluşturulmuştur.

Geçerlik Güvenirlilik

Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak amacıyla öncelikle araştırma kapsamında incelenmek üzere seçilen çalışmalar araştırmacılar tarafından ayrı ayrı incelenmiş, daha sonra karşılaştırma yapılmıştır. Ayrıca araştırmanın güvenilirliğini hesaplamak için $[\text{görüş birliği} / (\text{görüş birliği} + \text{görüş ayrılığı}) \times 100]$ (Miles ve Huberman, 1994) kullanılmıştır. Yıldırım ve Şimşek'e (2006) göre bu tür çalışmalarda güvenilirliği sağlamak için en az % 70 düzeyinde uyum sağlanması gerekir. Yapılan karşılaştırmalar sonucunda uyum yüzdesi % 90 olarak bulunmuştur. Bu bağlamda araştırmanın güvenilirliğinin yüksek seviyede sağlandığı söylenebilir.

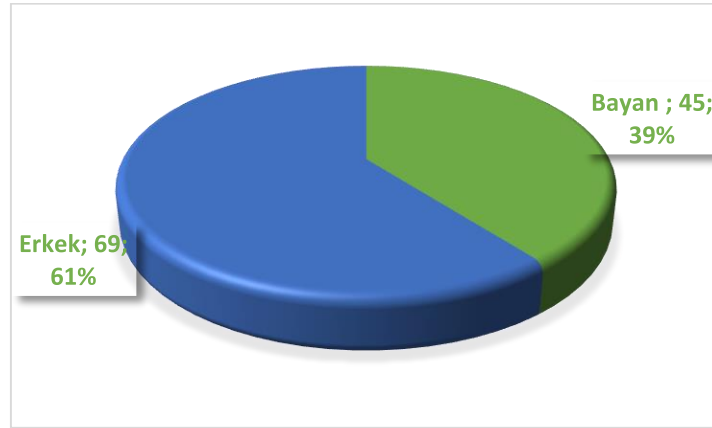
Bulgular ve Yorum

Bu kısımda incelenen tezlerin yıllara, türe, örnekleme vs. göre dağılımını incelenecektir.

Grafik 2. Tezlerin yıllara göre dağılımı

Grafik 2 incelendiğinde sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili tezlerin yıllar içinde genel olarak artış eğiliminde olduğu, özellikle 2010 yılından sonra ciddi bir ivme yaşandığı görülmektedir.

Grafik 3. Araştırmacının cinsiyeti

Grafik 3 incelendiğinde erkek araştırmacıların (% 61) bayanlardan (% 39) daha çok sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tez çalışması yaptığı görülmektedir.

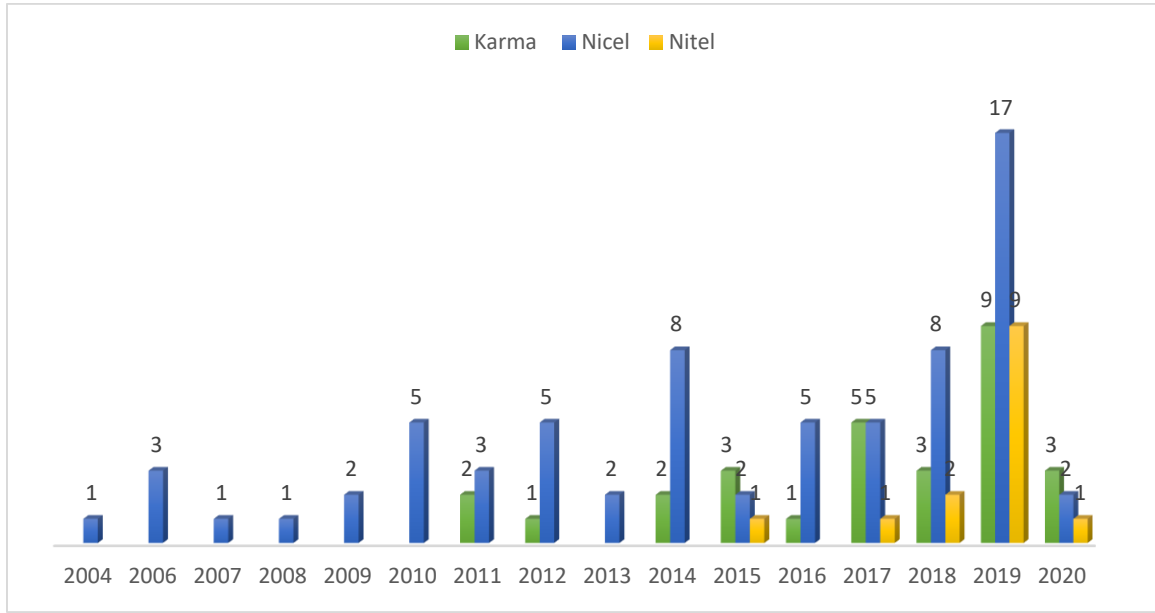
Tablo 1.

Tezlerin Yapıldığı Üniversitelerin Dağılımı

Üniversite	(f)	%
Adıyaman Üniversitesi	2	1.7
Adnan Menderes Üniversitesi	4	3.5

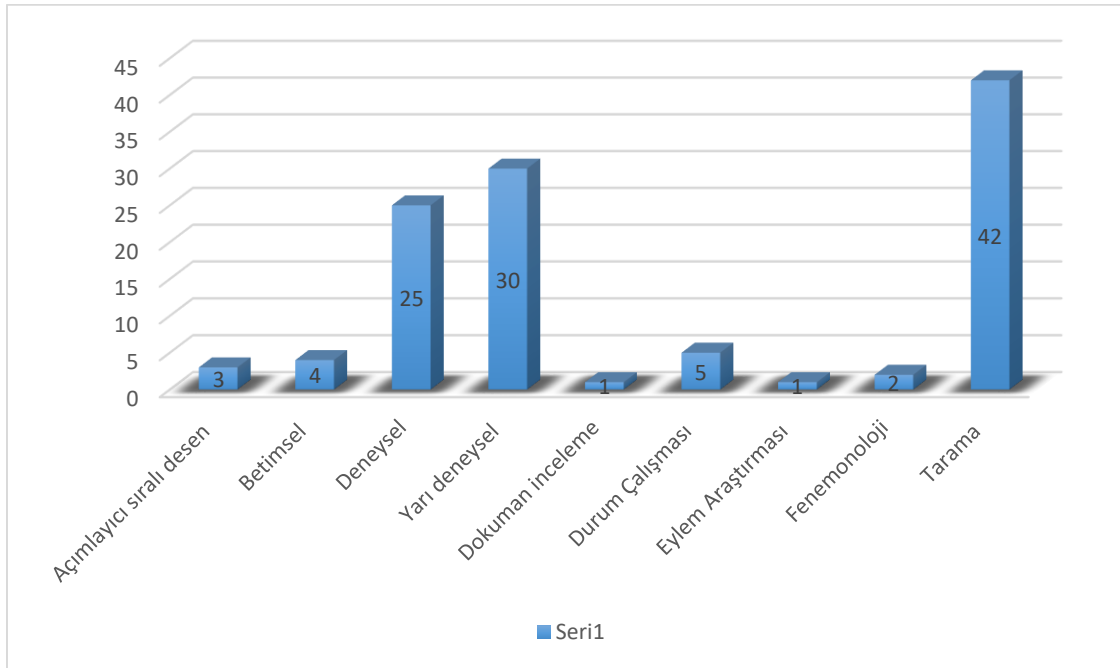
Afyon Kocatepe Üniversitesi	5	4.4
Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	2	1.7
Aksaray Üniversitesi	5	4.4
Amasya Üniversitesi	2	1.7
Anadolu Üniversitesi	2	1.7
Atatürk Üniversitesi	3	2.6
Balıkesir Üniversitesi	1	0.8
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	1	0.8
Uludağ Üniversitesi	2	1.7
Celal Bayar Üniversitesi	3	2.6
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	6	5.3
Çanakkale Üniversitesi	1	0.8
Çukurova Üniversitesi	1	0.8
Dokuz Eylül Üniversitesi	3	2.6
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	6	5.3
Erciyes Üniversitesi	1	0.8
Erzincan Üniversitesi	2	1.7
Fırat Üniversitesi	5	4.4
Gazi Üniversitesi	12	10.6
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	2	1.7
Giresun Üniversitesi	1	0.8
İnönü Üniversitesi	2	1.7
Kastamonu Üniversitesi	2	1.7
Marmara Üniversitesi	9	7.9
Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	2	1.7
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	4	3.5
Necmettin Erbakan Üniversitesi	2	1.7
Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	8	7.07
Pamukkale Üniversitesi	2	1.7
Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	2	1.7
Sakarya Üniversitesi	4	3.5
Selçuk Üniversitesi	1	0.8
Trabzon Üniversitesi	1	0.8
Uşak Üniversitesi	1	0.8
Yıldız Teknik Üniversitesi	1	0.8
Toplam	113	100

Tablo 1 incelendiğinde sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik en fazla tezin Gazi Üniversitesi (% 10.6), Marmara Üniversitesi (% 7.9) ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversiteleri'nde (% 7.07) yapıldığı görülmektedir.

Grafik 4. İncelenen Tezlerin Yöntemsel Dağılımı

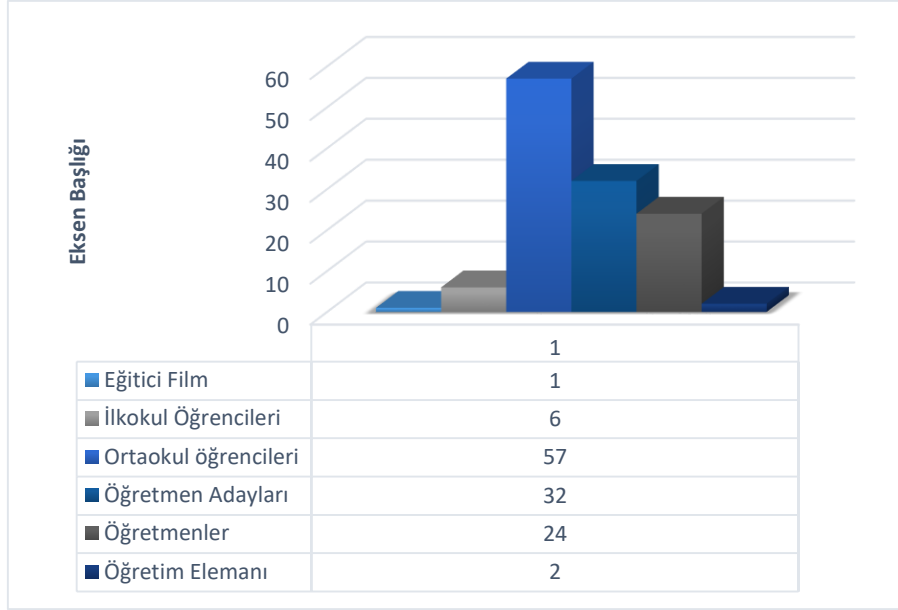
Grafik 4 incelendiğinde tezlerin büyük çoğunluğunda nicel yöntem (% 61) kullanıldığı bunu takiben karma (% 24) ve nitel yöntem (% 15) kullanıldığı görülmektedir. Karma ve nitel yöntemler ilk yıllarda kullanılmazken son yıllarda bir artış olduğu görülmektedir.

Grafik 5. İncelenen tezlerin yöntemsel desenleri

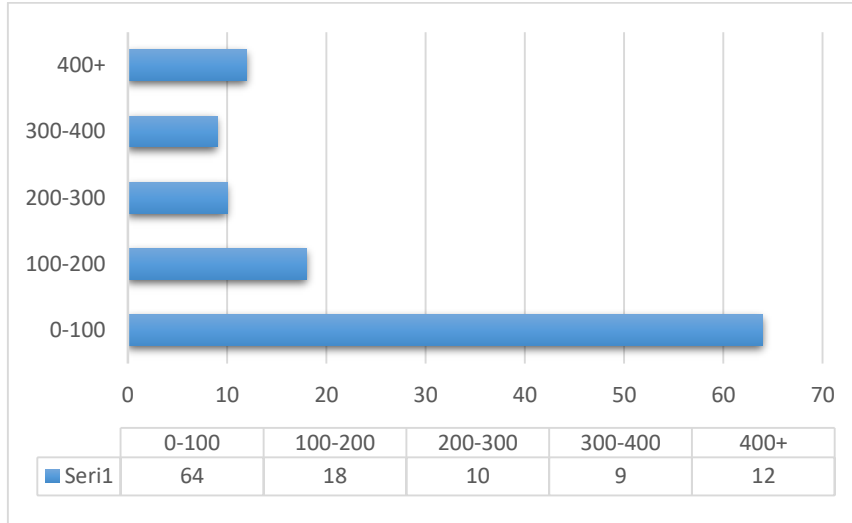
Grafik 5 incelendiğinde sosyal bilgilerde teknoloji kullanımına yönelik yapılan tezlerde en çok tarama (% 37.1), yarı deneysel (% 26,5) ve deneysel (% 22.1) desenlerin kullanıldığı görülmektedir. Durum çalışması, eylem araştırması ve fenomenolojik çalışmalara ise daha az yer verildiği görülmüştür.

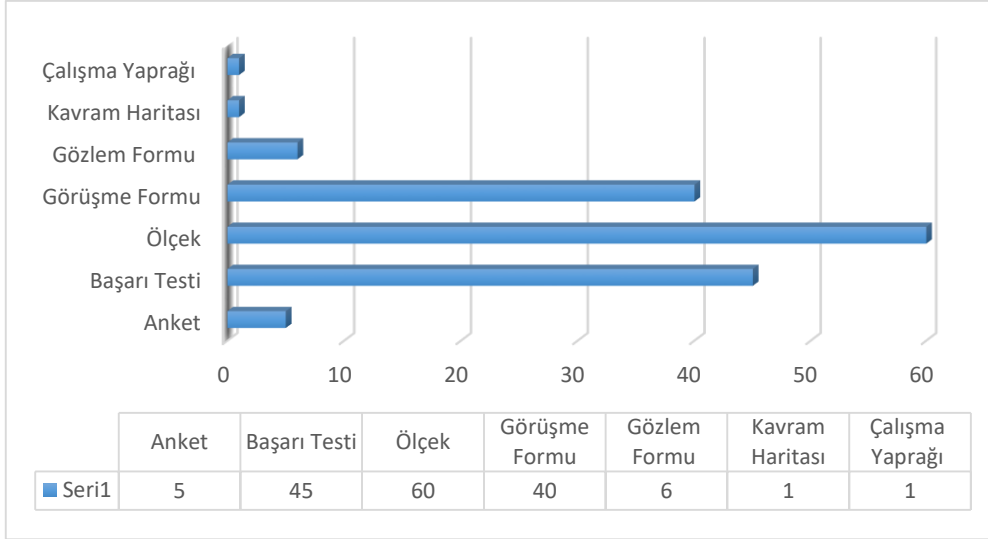
Grafik 6. İncelenen tezlerde kullanılan örneklem grupları

Grafik 6 incelendiğinde en çok ortaokul öğrencilerinin (% 46.3), öğretmen adaylarının (% 26) ve öğretmenlerin (% 19.5) örneklem olarak kullanıldığı görülmektedir. Öğretim elemanlarının ve ilkokul öğrencilerinin ise daha az tercih edildiği görülmüştür.

Grafik 7. İncelenen tezlerde kullanılan örneklem büyüklüğü

Grafik 7 incelendiğinde incelenen tezlerdeki örneklem büyüklüğünün en fazla 0-100 aralığında (% 56.6), olduğu görülmektedir. Bu sonuca göre sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili tezlerde daha küçük örneklemelerin tercih edildiği söylenebilir.

Grafik 8. Veri Toplama Araçları

Grafik 8 incelendiğinde sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili tezlerde en fazla kullanılan veri toplama araçlarının ölçek (% 37.9), başarı testi (% 28.4) ve görüşme formu (% 25.3) olduğu görülmektedir. Bununla beraber gözlem, çalışma yaprağı gibi veri toplama araçlarına çok yer verilmediği görülmektedir. Bu durum sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili tezlerde çoğunlukla nicel veri toplama araçlarının kullanıldığı söylenebilir.

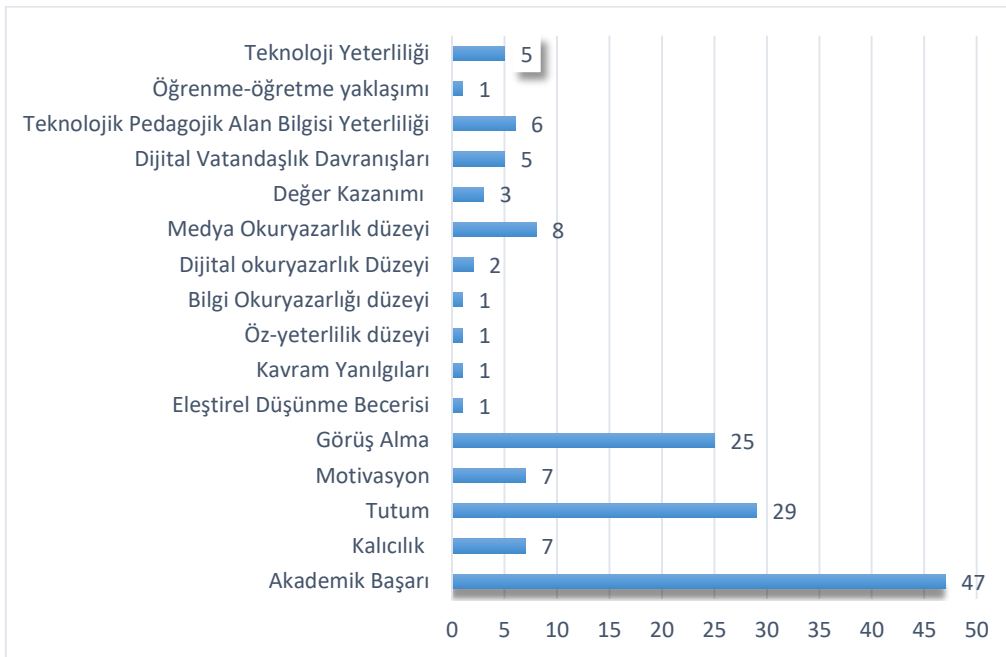
Tablo 2.

Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tezlerde Yer Alan Konular

Konu	f	%
3 Boyutlu Modelleme	1	0.8
Akıllık Tahta	3	2.5
Animasyon	3	2.5
Artırılmış Gerçeklik	1	0.8
Bilgisayar Destekli Eğitim	18	15
Eğitici Film	5	4.1
Bilgi Okuryazarlığı	2	1.6
Eğitimde Teknoloji kullanımı	9	7.5
İnternet Tabanlı Coğrafi Bilgi sistemleri	1	0.8
Çoklu ortam	2	1.6
Dijital okuryazarlık	2	1.6
Dijital Oyun	4	3.3
Dijital Öykü	3	2.5
Dijital Vatandaşlık	7	5.8
Dijital zaman çizelgesi	1	0.8
EBA	5	4.1
Eğitsel Yazılım	1	0.8
E-okuryazarlık	1	0.8
E-portfolyo	1	0.8
Sosyal Medya	6	5
FATİH Projesi	1	0.8

Dijital Harita	2	1.6
Harmanlanmış Öğrenme	1	0.8
Eğitimde internet Kullanımı	4	3.3
Medya Okuryazarlığı	10	8.3
Sanal Müze	4	3.3
Sanal Tur	2	1.6
Simülasyon	1	0.8
Teknoloji okuryazarlığı	1	0.8
Teknoloji Yeterliliği	2	1.6
Teknolojik Pedagojik Alan Bilgisi	6	5
Ters-yüz öğrenme	5	4.1
Web 2.0	3	2.5
Uzaktan Eğitim	1	0.8
Siber Zorbalık	1	0.8
Toplam	120	100

Tablo 2 incelendiğinde sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili tezler incelendiğinde en çok bilgisayar destekli eğitim (% 15) konusuna yönelim olduğu bunu müteakiben ise medya okuryazarlığı (% 8.3), eğitimde teknoloji kullanımı (% 7.5) ve dijital vatandaşlık (% 5.8) konularının yer aldığı görülmektedir. Buna karşılık web 2.0, artırılmış gerçeklik, dijital öyküleme gibi yeni teknolojilerin çok fazla yer almadığı görülmektedir.

Grafik 9. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili tezlerde incelenen değişkenler

Grafik 9 incelendiğinde Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanımıyla İlgili Tezlerde sırayla akademik başarı (% 31.5), tutum (% 19.4) ve görüş alma (% 16.7) en fazla incelenen değişkenler olduğu görülmektedir. Buna karşılık eleştirel düşünme becerisi, öz-yeterlilik düzeyi gibi konulara çok

az yer verildiği bilgi-işlemsel düşünme, üstbilişsel düşünme gibi değişkenlere ise yer verilmediği görülmektedir. Bununla birlikte okuryazarlıklar anlamında dijital okuryazarlık, medya okuryazarlığı, bilgi okuryazarlığı konularından en fazla medya okuryazarlığının incelendiği ve dijital vatandaşlık konularının da incelenen değişkenler arasında olduğu görülmüştür. Bunun sebebi medya okuryazarlığının ve dijital vatandaşlık kavramlarının sosyal bilgiler eğitimi kazanımlarından biri olmasından olabilir.

Tablo 3.

İncelenen Tezlerde Yapılan Analizler

		f	%
Betimsel analizler	Frekans	110	14.5
	Yüzde	105	13.8
	Ortalama	107	14.15
	Standart Sapma	102	13.4
	Toplam	424	56.08
	T-testi	77	10.1
Fark Testleri	ANOVA	67	8.8
	Mann Whitney-U	30	3.9
	Kruskall Walls	24	3.1
	Toplam	198	26.1
Geçerlik güvenirlik	Cronbach Alpha-Faktör Analizi	70	9.2
İlişki Testleri	Ki-kare	10	1.3
	Korelasyon	14	1.8
	Toplam	24	3.17
Nitel analiz	İçerik analizi	40	5.2
Toplam		756	100

Tablo 3 incelendiğinde araştırma kapsamında incelenen çalışmalarda en çok betimsel istatistiklerin (% 56.08) ve grupları karşılaştırmada kullanılan testlerin (% 26.1) kullanıldığı görülmektedir.

Sonuç ve Tartışma

Bu çalışmada sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili genel eğilimin belirlenmesi amaçlanmış olup, araştırma kapsamında sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili YÖK tez merkezinde yer alan 91 yüksek lisans 19 doktora tezi olmak üzere toplam 113 adet tez incelenmiştir. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik en fazla tezin Gazi Üniversitesi (% 10.6), Marmara Üniversitesi (% 7.9) ve Niğde Ömer Halisdemir Üniversiteleri'nde

(% 7.07) yapıldığı görülmektedir. Bir alandaki çalışmalara yönelik eğilimlerin belirlenmesi o alandaki eksikliklerin belirlenmesi ve yeni yapılacak çalışmalara ışık tutması bakımından önem taşımaktadır(Gündoğdu, Yüksel, Akyol ve Vural, 2016).

Araştırma sonuçları incelendiğinde sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili tezlerin yıllar içinde genel olarak artış eğiliminde olduğu ve en çok bilgisayar destekli eğitim (% 15) konusuna yönelim olduğu bunu müteakiben ise medya okuryazarlığı (% 8.3), eğitimde teknoloji kullanımı (% 7.5) ve dijital vatandaşlık (% 5.8) konularının yer aldığı görülmektedir. Özellikle 2010 yılından sonra ciddi bir artış olduğu görülmektedir. Bu sonucun son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik kullanım oranlarının hızla artışıyla doğru orantılı olduğu söylenebilir. Zira Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK, 2020] Bilgi Toplumu İstatistikleri incelendiğinde toplum genelinde internet kullanımı 2005 yılında % 17.6, 2010 yılında % 41,6 iken bu sonuç 2020’de % 79’lara ulaştığı, yine toplum genelinde bilgisayar kullanma oranı 2005 yılında % 22.9, 2010 yılında % 43.2 iken 2018 yılı itibariyle % 59.6 oranına ulaştığı ve genel olarak yıllar içinde düzenli bir artış olduğu görülmektedir. We are Social ve Houtsider tarafından yapılan Digital in 2020 Türkiye raporunda ise nüfusun % 74’ü internete erişirken, 16-64 yaş arası kullanıcıların mobil internet kullanımı günde 4 saat, 13 yaş üzere kullanıcılar arasında sosyal medya kullanımı % 81 düzeyinde olup bu oranlar dünya ortalamasının çok üstündedir (We are Social, 2020). Ayrıca eğitim politikalarında da yeni teknolojilerin eğitim ortamlarında kullanılmasına yönelik kararlar alınması ve geliştirilen projelerin de bu sonuçta etkili olduğu söylenebilir. 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı (2001-2005)'nda “...Eğitimin her kademesinde teknolojinin sağladığı imkânlardan özellikle bilgisayar teknolojilerinden azami şekilde yararlanılacak, uzaktan eğitim ve ileri teknolojileri kullanan yeni eğitim yöntemleri uygulamaya konulacaktır” şeklinde karar alınmış 2010 yılında uygulamaya geçirilen FATİH projesi ile tüm dersliklere internet erişimi ve akıllı tahta, öğrencilere tablet verilmesi amaçlanmıştır (MEB, 2010). Gülbahar ve Alper (2009), Yalçınkaya ve Özkan (2012) tarafından yapılan araştırmalarda da bilgisayar destekli eğitim ile web tabanlı eğitim araştırmalarında son yıllarda ciddi bir artış olduğu görülmüştür. Demirci Güler ve Irmak (2018) tarafından Fen eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili çalışmalara yönelik içerik analizi çalışmasında da en çok bilgisayar/web destekli öğrenme, Fen eğitimine teknoloji entegrasyonu konularının yer aldığı görülmüştür. Buna karşılık incelenen tezlerde web 2.0, mobil öğrenme, ters-yüz sınıf, uzaktan eğitim, sanal öğrenme ortamları, artırılmış gerçeklik, dijital öyküleme gibi yeni teknolojilerin çok fazla yer almadığı görülmektedir. Nitekim Karadağ (2009) tarafından eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik açıdan incelemesine yönelik çalışmada bilgisayar destekli eğitim, web uygulamaları, uzaktan eğitim gibi teknoloji konularına en fazla BÖTE alanlarında yer verildiği tespit edilmiştir.

Araştırma sonuçları incelendiğinde erkek araştırmacıların (% 61) bayanlardan (% 39) daha çok sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tez çalışması yaptığı görülmektedir. Bu sonucun erkek araştırmacıların bilişim teknolojilerine olan ilgisinin bayan araştırmacılardan daha fazla olmasıyla ilgili olduğu söylenebilir. Zira TÜİK (2020) verileri incelendiğinde 2018 yılında erkeklerde bilgisayar kullanım oranı % 68.6 iken bayanlarda % % 50.6, internet kullanım oranı 2020 yılı için erkeklerde % 84.7 iken bayanlarda % 73.3 olduğu görülmektedir. Yapılan araştırmalar incelendiğinde de bazı çalışmalarda bayan ve erkekler arasında bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik öz yeterlilik (Kutluca ve Ekici, 2010; Timur, Yılmaz ve Timur, 2013; Akgün, Akgün ve Şimşek, 2014) ve tutumları (Kurt, İnce ve Arslan, 2014; Çetin ve Güngör, 2014) arasında fark olmadığı görülse de; birçok araştırmada erkek ve bayanlar arasında erkeklerin bayanlara oranla bilgi ve iletişim teknolojilerine yönelik öz-yeterliliklerinin (Topal ve Akgün, 2015; Yenilmez vd., 2011; Çetin ve Güngör, 2014; Tekerek vd., 2012; Çetin, 2008) ve tutumlarının (Deniz, 2000; Topçu, 2009; Köse, Gencer ve Gezer, 2007; Kutluca ve Ekici, 2010) daha yüksek olduğu görülmektedir.

Araştırma sonuçlarından elde edilen bir diğer bulguda ise sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik tezlerde büyük çoğunluğunda nicel yöntem (% 61) kullanıldığı bunu takiben karma (% 24) ve nitel yöntem (% 15) kullanıldığı görülmektedir. Bu sonuç Gül ve Sözbilir (2016), Wassink ve Sadi(2016), Baş ve Özturan Sağırlı (2017), İslamoğlu, Ursavaş ve Reisoğlu (2015) tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla örtüşmektedir. Dilek, Baysan ve Öztürk (2018) tarafından Sosyal bilgiler alanında yapılan yüksek lisans tezlerinin incelenmesine yönelik çalışmasında nitel ve nicel yöntemin birbirine yakın derecede kullanıldığı bunu takiben karma yöntemin geldiği ve 2010 yılından itibaren karma yöntem kullanımında artış olduğu görülmüştür. Bıkmaz vd. (2013) tarafından eğitim programları ve öğretimi alanına yönelik yapılan çalışmada da karma yöntem kullanımında son yıllarda ciddi bir artış olduğu görülmüştür. Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımıyla ilgili tezlerde en fazla kullanılan veri toplama araçlarının ölçek (% 37.9), başarı testi (% 28.4) ve görüşme formu (% 25.3) olduğu görülmektedir. Bu sonuç Yalçınkaya ve Özkan (2012), Gülbahar ve Alper (2009) tarafından yapılan araştırma sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Araştırma sonucuna göre sosyal bilgilerde teknoloji kullanımına yönelik yapılan tezlerde en çok tarama (% 37.1), yarı deneysel (% 26,5) ve deneysel (% 22.1) desenlerin kullanıldığı görülmektedir. Bu sonuç Selçuk vd. (2014), Göktaş vd.(2012), Çevik (2017), Saraç(2017) tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla paralellik göstermektedir.

Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanımıyla İlgili tezlerde sırayla akademik başarı (% 31.5), tutum (% 19.4) ve görüş alma (% 16.7) en fazla incelenen değişkenler olduğu görülmektedir. Solmaz (2016) tarafından yapılan mobil öğrenmeyle ilgili araştırmada da en çok araştırılan bağımlı

değişkenin akademik başarı ve tutum olduğu görülmüştür. Ayrıca Karadağ (2009) tarafından eğitim bilimleri alanında yapılmış doktora tezlerinin tematik açıdan incelemesine yönelik çalışmada da en çok akademik başarı ve tutum değişkenlerinin incelendiği tespit edilmiştir.

Araştırma sonucunda en çok ortaokul öğrencilerinin (% 46.3), öğretmen adaylarının (% 26) ve öğretmenlerin (% 19.5) örneklem olarak kullanıldığı görülmektedir. Bu sonuç Yalçinkaya ve Özkan (2012), Ulutaş ve Ubuz, 2008, Lubienski ve Bowen(2000), Saraç (2017) tarafından yapılan çalışmalarda da benzer sonuçlar olduğu görülmüştür. Araştırma kapsamında incelenen tezlerdeki örneklem büyüklüğünün en fazla 0-100 aralığında (% 56.6) olduğu ve genel olarak örneklem grubunun az sayıda seçildiği görülmektedir. Bu sonuç Gül ve Sözbilir (2016), Eğmir, Erdem ve Koçyiğit (2017), Solmaz ve Gökçearsan(2017) tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla örtüşmektedir.

Araştırma sonucunda elde edilen bir diğer bulgu da ise incelenen çalışmalarda en çok betimsel istatistiklerin (% 56.08) ve grupları karşılaştırmada kullanılan testlerin (% 26.1) kullanıldığı görülmektedir. Bunun yanısıra kestirimsel analizlerde daha çok parametrik testlerin tercih edildiği görülmektedir. Bu sonuç Wassink ve Sadi(2016), Arık ve Türkmen (2009), Hsu (2005), Gündoğdu, Yüksel, Akyol ve Vural (2016), Göktaş vd. (2012), Gül ve Sözbilir (2015), Baş ve Özturan Sağırlı (2017), Eğmir, Erdem ve Koçyiğit (2017), Çevik (2017), Doğru vd.(2012) ve Solmaz ve Gökçearsan (2017) tarafından yapılan araştırmalar ile benzer sonuçlar göstermektedir.

Öneriler

Araştırmadan elde edilen bulgular sonucunda aşağıda yer alan öneriler geliştirilmiştir:

- Sosyal Bilgiler eğitiminde teknoloji kullanımına yönelik konulara tezlerde daha çok yerilmelidir.
- Sosyal bilgiler eğitiminde web 2.0, uzaktan eğitim, mobil öğrenme, ters-yüz öğrenme, artırılmış gerçeklik, dijital öykü vs. yeni teknolojilere yönelik daha fazla araştırma yapılmalıdır. Zira bu konuda yapılan çalışmaların yetersiz olduğu görülmüştür.
- Bu alanda yapılan tezlerin genel olarak akademik başarı, tutum ve motivasyon ekseninde yapıldığı görülmüştür. Öz-yeterlilik, öz-düzenleyici öğrenme, üst bilişsel stratejiler gibi konuların da incelenmesine yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- Yapılan çalışmada çoğunlukla tezlerde nicel yöntem kullanıldığı görülmüştür. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda hem nicel hem nitel yöntemlerin birlikte kullanıldığı karma yöntem çalışmalarına ağırlık verilmelidir.

- Örneklem sayılarının genel olarak küçük örneklem gruplarından oluşturulduğu görülmüştür. Örneklem sayıları ve çeşitleri artırılmalıdır.

Kaynakça

- Akgün, İ. H., Akgün, M. & Şimşek, N. (2014). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitimde bilgisayar kullanmaya ilişkin öz yeterlilik algılarının incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(2), 711-722.
- Arık, R. S. ve Türkmen, M. (2009, Mayıs). *Eğitim bilimleri alanında yayımlanan bilimsel dergilerde yer alan makalelerin incelenmesi*. I. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi'nde sunulan sözel bildiri, 1-3 Mayıs, 2009, Çanakkale
- Baş, F. & Sağırlı, M. Ö. (2017). Türkiye'de eğitim alanında üstbiliş odaklı yapılan makalelere yönelik bir içerik analizi. *Eğitim ve Bilim*, 42(192).
- Bebell, D., Russell, M. & O'Dwyer, L. (2004). Measuring teachers' technology uses: Why multiple-measures are more revealing. *Journal of Research on Technology in Education*, 37(1), 45-63.
- Bıkmaz, F. H., Aksoy, E., Tatar, Ö. & Altınyüzük, C. A. (2013). Eğitim programları ve öğretim alanında yapılan doktora tezlerine ait içerik çözümlemesi (1974-2009). *Eğitim ve Bilim*, 38(168).
- Brush, T., Glazewski, K. D. & Hew, K. F. (2008). Development of an instrument to measure preservice teachers' technology skills, technology beliefs, and technology barriers. *Computers in the Schools*, 25(1-2), 112-125.
- Cohen, L., Manion, L. & Morrison, K. (2007). *Research methods in education* (5th Ed.). London and New York:Routledge Falmer
- Çalık, M. & Sözbilir, M. (2014). İçerik analizinin parametreleri. *Eğitim ve Bilim*, 39(174), 33-38
- Çetin, B. (2008). Marmara Üniversitesi Sınıf Öğretmeni Adaylarının Bilgisayarla İlgili Öz-Yeterlik Algılarının İncelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, (11), 101-114.
- Çetin, O. & Güngör, B. (2014). İlköğretim Öğretmenlerinin Bilgisayar Öz-Yeterlik İnançları ve Bilgisayar Destekli Öğretime Yönelik Tutumları. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education*, 33(1).
- Çevik, M. (2017). Content analysis of STEM-focused education research in Turkey. *Journal of Turkish Science Education*, 14(2), 12-26.
- Demirci Güler, M. P. & Irmak, B. (2018). Content Analysis of Research on Technology Use in Science Education. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 19(3).
- Deniz, L. (2000). Öğretmen adaylarının bilgisayar yaşantıları ve bilgisayar tutumları. *M. Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, Yıl: 2000, Sayı 12, Sayfa: 135-166
- Devlet Planlama Teşkilatı [DPT, 2000]. *Sekizinci beş yıllık kalkınma planı. (2001-2005)*. Ankara. <http://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2018/11/Sekizinci-Be%C5%9F-Y%C4%B1ll%C4%B1k-Kalk%C4%B1nma-Plan%C4%B1-2001-2005.pdf>. Erişim Tarihi: 28.05.2020

- Dilek, A., Baysan, S. & Öztürk, A. A. (2018). Türkiye’de Sosyal Bilgiler Eğitimi Üzerine Yapılan Yüksek Lisans Tezleri: Bir İçerik Analizi Çalışması. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 22(2).1), 176-190.
- Dinçer, S. (2018). Content analysis in for educational science research: Meta-analysis, meta-synthesis, and descriptive content analysis. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7
- Doğru, M., Gençosman, T., Ataalkın, A. N. & Şeker, F. (2012). Fen bilimleri eğitiminde çalışılan yüksek lisans ve doktora tezlerinin analizi. *Journal of Turkish Science Education*, 9(1), 49-64.
- Eğmir, E., Erdem, C. & Koçyiğit, M. (2017). Trends in Educational Research: A Content Analysis of the Studies Published in International Journal of Instruction. *International Journal of Instruction*, 10(3), 277-294. <https://doi.org/10.12973/iji.2017.10318a>
- Georgina, D. A. & Hosford, C. C. (2009). Higher education faculty perceptions on technology integration and training. *Teaching and Teacher Education*, 25(5), 690-696.
- Göktas, Y., Hasançebi, F., Varisoglu, B., Akçay, A., Bayrak, N., Baran, M. & Sözbilir, M. (2012). Trends in educational research in Turkey: A content analysis. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(1), 455.
- Graham, R. C., Burgoyne, N., Cantrell, P., Smith, L., St Clair, L. & Harris, R. (2009). Measuring the TPACK confidence of inservice science teachers. *TechTrends*, 53(5), 70-79.
- Gül, Ş. & Sözbilir, M. (2016). International trends in biology education research from 1997 to 2014: A content analysis of papers in selected journals. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*, 12(6), 1631-1651.
- Gülbahar, Y. & Alper, A. (2009). A content analysis of the studies in instructional technologies area. *Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 42(2), 93.
- Gündoğdu, K., Yüksel, S., Akyol, B. & Vural, R. A. (2016). Hayat boyu öğrenme konusunda yayımlanan tez ve makalelere ilişkin bir içerik analizi: 2000-2015. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18(2), 1491-1513.
- Günüç, S. (2017). *Eğitimde Teknoloji Entegrasyonunun Kuramsal Temelleri*. Anı Yayıncılık: Ankara
- Günüç, S., Odabaşı, H. ve Kuzu, A. (2013). 21. yüzyıl öğrenci özelliklerinin öğretmen adayları tarafından tanımlanması: Bir twitter uygulaması. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4), 436-455.
- Hesapçıoğlu, M. (2009). Türkiye’de cumhuriyet döneminde eğitim politikası ve felsefesi. *M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*. Yıl: 2009, Sayı: 29, Sayfa: 121-138
- Hew, K. F. & Brush, T. (2007). Integrating technology into K-12 teaching and learning: Current knowledge gaps and recommendations for future research. *Educational technology research and development*, 55(3), 223-252.
- Hsu, T. (2005). Research methods and data analysis procedures used by educational researchers. *International Journal of Research & Method in Education*, 28 (2), 109-133
- ISTE. <https://iste.org/standards/for-students>. Erişim Tarihi: 15.09.2020
- İslamoğlu, H., Ursavaş Ö. ve Reisoğlu, İ.(2015). FATİH Projesi Üzerine Yapılan Akademik Çalışmaların İçerik Analizi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*, 5(1), 161-183.

- İşman, A. (2002). Sakarya ili öğretmenlerinin eğitim teknolojileri yönündeki yeterlilikleri. *The Turkish Online Journal Of Educational Technology – TOJET* October 2002, 1, 1, 10, 72-91.
- Januszewski, A. ve Molenda, M. (2008). *Educational technology: a definition with commentary*. New York: Lawrence Erlbaum Associates.
- Karadağ, E. (2009). Eğitim Bilimleri Alanında Yapılmış Doktora Tezlerinin Tematik Açıdan İncelemesi. *Journal of Kirsehir Education Faculty*, 10(3).
- Kotluk, N. ve Kocakaya, S.(2015). Digital Storytelling for Developing 21st Century Skills: From High School Students' Point of View. *Journal of Research in Education and Teaching*, Cilt: 4, Sayı: 2, (2015), s. 354-363.
- Köse, S., Gencer, A. S. & Gezer, K. (2007). Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Bilgisayar ve. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(21), 44-54.
- Kurt, A. S., İnce, P. & Arslan, F. T. (2014). İlköğretim ikinci kademedeki öğrenim gören öğrencilerin bilgisayara karşı tutumları. *The Journal of Pediatric Research*, 1(1), 22-27.
- Kutluca, T. & Ekici, G. (2010). Öğretmen adaylarının bilgisayar destekli eğitime ilişkin tutum ve öz-yeterlilik algılarının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38(38), 177-188.
- Lubienski, S. T. & Bowen, A., "Who's Counting? A Survey of Mathematics Education Research 1982–1998", *Journal for Research in Mathematics Education*, vol. 31(5), 2000
- MEB (2018). 2023 Eğitim vizyonu. <http://2023vizyonu.meb.gov.tr/> Erişim Tarihi: 27.08.2020
- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*. Thousand Oaks, California: Sage.
- MEB. (2006). *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi 6. Sınıf Öğretim Programı ve Kılavuzu*. Ankara: MEB Yayınları.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2010. <http://fatihprojesi.meb.gov.tr/> Erişim Tarihi: 27.08.2020
- Partnership for 21st century skills (P21, 2006). <https://www.battelleforkids.org/networks/p21>
- Pedro, F. (2006). *The new millennium learners: Challenging our views on ICT and learning* OECD-CERI <http://www.oecd.org/dataoecd/1/1/38358359.pdf>,
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants part 1. *On the horizon*, 9(5), 1-6.
- Saraç, H. (2017). Türkiye’de okul dışı öğrenme ortamlarına ilişkin yapılan araştırmalar: içerik analizi çalışması. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 60-81.
- Sayan, H. (2016). Okul Öncesi Eğitimde Teknoloji Kullanımı. *21. Yüzyılda Eğitim Ve Toplum Eğitim Bilimleri Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(13).
- Solmaz, E. & Gökçearslan, Ş. (2016, May). *Mobil öğrenme: Lisansüstü tezlere yönelik bir içerik analizi çalışması*. In 10th International Computer and Instructional Technologies Symposium (ICITS), Rize.
- Tekerek, M., Ercan, O., Udum, M. S. & Saman, K. (2012). Bilişim teknolojileri öğretmen adaylarının bilgisayar öz-yeterlilikleri. *Turkish Journal of Education*, 1(2), 80-91.

- Timur, B., Yılmaz, Ş. & Timur, S. (2013). Öğretmen adaylarının bilgisayar kullanımına yönelik öz-yeterlik inançları. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 9(1), 165-174.
- Topal, M. & Akgün, Ö. (2015). Eğitim fakültesi son sınıf öğrencileri için hazırlanan eğitim amaçlı internet kullanımı öz-yeterliğini geliştirme programının etkililiği. *İlköğretim Online*, 14(2), 697-712.
- Topçu, P. (2009). *Cinsiyetin bilgisayar tutumu üzerindeki etkisi: Bir meta analiz çalışması*. Yayımlanmamış yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim bilimleri Enstitüsü.
- Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK, 2020]. *Bilgi Toplumu İstatistikleri*. <http://www.tuik.gov.tr/UstMenu.do?metod=temelist> Erişim tarihi: 16.09.2020
- Ulutaş F. & Ubuz, B., “Matematik Eğitiminde Araştırmalar ve Eğilimler:2000 ile 2006 Yılları Arası”, *İlköğretim Online*, Sayı 7(3), 2008, s.614-626.
- Uşun, S. (2004). *Bilgisayar Destekli Öğretimin Temelleri*. Nobel Yayın Dağıtım: Ankara
- Wagner, T. (2008). Rigor redefined. *Educational leadership*, 66(2), 20-24.
- Wassink, F. K. & Sadi, Ö. (2016). Türk fen bilimleri eğitiminde araştırma ve yönelimler: 2005–2014 yılları arası bir içerik analizi. *İlköğretim Online*, 15(2), 594-614.
- We are Social (2020). Digital in 2020. <https://wearesocial.com/digital-2020> Erişim Tarihi: 17.09.2020
- Yalçınkaya, Y. & Özkan, H. H. (2012). 2000-2011 Yılları Arasında Eğitim Fakülteleri Dergilerinde Yayımlanan Matematik Öğretimi Alternatif Yöntemleri ile İlgili Makalelerin İçerik Analizi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (16), 31-45.
- Yalın, H.İ. (2003). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Yavuz, S ve Coşkun, A.S. (2008). Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin eğitimde teknoloji kullanımına ilişkin tutum ve düşünceleri, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 34, 274-286
- Yenilmez, K., Turgut, M., Anapa, P. & Ersoy, M. (2011). İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının Eğitsel İnternet Kullanımına Yönelik Öz-Yeterlik İnançları. *Education Sciences*, (1), 371-379.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Extended Abstract

Purpose and Significance: Changes and transformations in information and communication technologies have also opened a new era in the field of education and the integration of technology into education has become mandatory. The use of technology in education has many advantages such as providing learners with multimedia and increasing their interest in the lesson. In this context, all countries have worked on technology integration in education policies and strategies. The aim of this research is to examine the theses about the use of technology in social studies education, methodically and thematically. In this context, it is thought that this research will shed

light on the future studies to be carried out in the field of technology use in the field of social studies by determining the deficiencies in the field.

Method: In this study, descriptive content analysis was used to determine the general tendency of theses about technology use in social studies education. Descriptive content analysis is systematic studies that include the evaluation of studies on a specific subject by classifying their general tendencies and research results. The universe of the research consists of theses on the use of technology in social studies education. The sample was determined by criterion sampling method, one of the purposeful sampling methods. Within the scope of the study, the theses on the use of technology in social studies until the first half of 2020, when the research was conducted, were examined in the YÖK thesis center. In the theses made in the field of social studies, "technology", "computer", "internet", "virtual", "digital", "distance education", "augmented reality", "reverse-face learning", "social media", "web" Keywords were searched and a total of 113 theses were reached in this context. Within the scope of the research, the type of theses, the year they were published, the gender of the researcher, the sample group and number, the method and pattern, the data collection tool, the variables examined, the technologies used and statistics were examined. The publication year, method, analysis used, sample, variables etc. of the studies determined by purposeful sampling method. information was first entered into the article review form in excel format and statistical calculations were made using descriptive statistics (frequency and percentage) method. Tables and graphs were created in order to better express the numerical data obtained as a result of statistical calculations.

Conclusion and suggestions: It is seen that the most theses on technology use in social studies education were made in Gazi University (10.6%), Marmara University (7.9%) and Niğde Ömer Halisdemir Universities (7.07%). It is seen that it has an increasing trend and the most tendency is towards computer aided education (15%). Following this, media literacy (8.3%), use of technology in education (7.5%) and digital citizenship (5.8%). It is seen that there has been a serious increase especially after 2010. When the results of the research are examined, it is seen that male researchers (61%) do more thesis work on the use of technology in social studies education than females (39%). It can be said that this result is related to the fact that male researchers are more interested in information technologies than female researchers. Another finding obtained from the results of the research shows that quantitative method (61%) was used in the majority of theses about the use of technology in social studies education, followed by mixed (24%) and qualitative methods (15%). success (31.5%), attitude (19.4%) and opinion taking (16.7%) are the variables that have been examined the most. In the study conducted by Solmaz (2016) on mobile learning, it was seen that the

most researched dependent variable was academic achievement and attitude. Another finding obtained as a result of the research is that descriptive statistics (56.08%) and tests used to compare groups (26.1%) were mostly used in the studies examined. In addition, it is seen that parametric tests are preferred for predictive analysis. As a result of the findings of the research, the following suggestions have been developed: Subjects related to the use of technology in Social Studies education should be included more in theses, Web 2.0 in social studies education, distance education, mobile learning, inverted learning, augmented reality, digital story etc. More research should be done on new technologies. Because it has been observed that the studies on this subject are insufficient, it has been observed that the theses made in this field are generally made on the axis of academic achievement, attitude and motivation. Studies should be conducted to examine subjects such as self-efficacy, self-regulated learning, and metacognitive strategies. In the study, it was seen that quantitative method was used mostly in theses. Future studies should focus on mixed method studies in which both quantitative and qualitative methods are used together. It was seen that the sample numbers were generally formed from small sample groups. Sample numbers and types should be increased.

Etik Beyan: “*Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Kullanımına Yönelik Tezlerin İncelenmesi*” başlıklı çalışmanın yazım sürecinde bilimsel, etik ve alıntı kurallarına uyulmuş; toplanan veriler üzerinde herhangi bir tahrifat yapılmamıştır. Karşılaşılacak tüm etik ihlallerde “Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Yayın Kurulunun” hiçbir sorumluluğunun olmadığı, tüm sorumluluğun Sorumlu Yazara ait olduğu ve bu çalışmanın herhangi başka bir akademik yayın ortamına değerlendirme için gönderilmemiş olduğunu taahhüt ederim.